Lieta Nr.3-12/0230/11

SKC-1379/2016

L Ē M U M S

Rīgā 2016.gada 15.februārī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments šādā sastāvā:

tiesnesis referents A.Keišs
tiesnese A.Vītola
tiesnesis V.Jonikāns

izskatīja rakstveida procesā /pers. A/ un /pers. B/ blakus sūdzību par Rīgas apgabaltiesas tiesneša 2015.gada 22.septembra lēmumu.

Augstākās tiesas Civillietu departaments

k o n s t a t ē j a

[1] Ar Rīgas Starptautiskās šķīrējtiesas 2013.gada 27.jūnija spriedumu lietā Nr.67/12 apmierināta akciju sabiedrības (turpmāk AS) „Citadele banka" prasība un no galvenā parādnieka sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VG Beheer Riga", galviniekiem /pers. A/, /pers. B/, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VG Beheer Latvia" un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VV Group" kredītiestādes labā solidāri piedzīts parāds 1051394,78 Ls.

[2] Savukārt ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša 2013.gada 16.septembra lēmumu apmierināts AS „Citadele banka" pieteikums un izsniegts izpildu raksts Rīgas Starptautiskās šķīrējtiesas 2013.gada 27.jūnija sprieduma piespiedu izpildei.

[3] /pers. A/ un /pers. B/ 2015.gada 12.augustā griezās Rīgas apgabaltiesā ar pieteikumu, kurā, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 479.panta 4.punktu, lūdza sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem atcelt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša 2013.gada 16.septembra lēmumu un nodot pieteikumu pirmās instances tiesai jaunai izskatīšanai.

[4] Ar Rīgas apgabaltiesas tiesneša 2015.gada 22.septembra lēmumu atteikts pieņemt /pers. A/ un /pers. B/ pieteikumu par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem.

Lēmumā norādīti šādi argumenti.

[4.1] Iesniedzēji, atsaucoties uz Civilprocesa likuma 479.panta 4.punktu, lūgumu par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem pamatojuši ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2011.gada 12.februāra vēstuli „Par uzņēmuma pārejas līgumu", kurā minētā komisija norādījusi, ka AS „Citadele banka" ar uzņēmuma pārejas līgumu ir pārņēmusi visas tiesības un saistības, kas izriet no līgumattiecībām ar klientiem, ko savulaik uzņēmās AS „Parex banka". Šajā sakarā tiesnesis atzina, ka minētā vēstule nav uzskatāma par tādu apstākli, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 479.pantu var tikt atzīts par jaunatklātu apstākli.

[4.2] Rīgas Starptautiskā šķīrējtiesa 2013.gada 27.jūnijā, taisot spriedumu lietā, ir izvērtējusi Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izsniegto atļauju AS „Citadele banka" pārņemt visas AS „Parex banka" tiesības un saistības, kas izriet no līgumattiecībām, normatīvajiem aktiem, valsts iestāžu, amatpersonu, tiesu izpildītāju rīkojumiem un tiesu nolēmumiem, tostarp līgumattiecības, kurās pielīgta šķīrējtiesas klauzula *(sk. 1.sējuma 6.-23.lpp.)*. Līdz ar to pieteikumā minētais arguments, ka restrukturizācijas rezultātā nodibinātā AS „Citadele banka" nav pārņēmusi AS „Parex banka" saistības, kas izriet no galvojuma līgumiem, nav pamatots.

[5] Par minēto lēmumu /pers. A/ un /pers. B/ iesniedza blakus sūdzību, kurā lūdza pārsūdzēto lēmumu atcelt un jautājumu par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem izlemt pēc būtības.

Blakus sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[5.1] Apelācijas instances tiesas tiesnesis pieteikumu par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem izskatīja vienpersoniski, tādējādi pārkāpjot likumā noteikto šādu kategoriju pieteikumu izskatīšanas procesuālo kārtību, kas ir patstāvīgs pamats pārsūdzētā lēmuma atcelšanai.

[5.2] Tāpat tiesnesis neņēma vērā apstākli, ka Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2011.gada 12.februāra vēstule „Par uzņēmuma pārejas līgumu" nav izvērtēta nedz, izskatot strīdu pēc būtības Rīgas Starptautiskajā šķīrējtiesā, nedz Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, izlemjot jautājumu par izpildu raksta izsniegšanu. Ar minēto vēstuli apstiprinās, ka restrukturizācijas rezultātā nodibinātā AS „Citadele banka" pārņēma visas AS „Parex banka" tiesības un saistības, kas izriet no līgumattiecībām, taču galvojumus kā blakus saistības tā nav pārņēmusi. Līdz ar to AS „Citadele banka" nevarēja celt prasību pret galviniekiem Rīgas Starptautiskajā šķīrējtiesā.

[6] Apsvēris blakus sūdzībā norādītos argumentus un pārbaudījis tai pievienotos dokumentus, Civillietu departaments atzīst, ka pārsūdzētais lēmums atstājams negrozīts.

[6.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 447.[1] panta otro daļu, ja tiesa, izskatot blakus sūdzību, atzīst, ka pārsūdzētajā lēmumā ietvertie motīvi ir pareizi un pietiekami, tā lēmumā var norādīt, ka pievienojas pārsūdzētā lēmuma motīviem. Šādā gadījumā šā likuma 230.pantā noteikto motīvu daļu var neiekļaut.

Civillietu departaments atzīst, ka pārsūdzētajā lēmumā ietvertie motīvi ir pareizi un pietiekami, tādēļ departaments pievienojas Rīgas apgabaltiesas tiesneša 2015.gada 22.septembra lēmuma motīviem.

[6.2] Civilprocesa likuma 479.panta 4.punkts, ar kuru pamatots lūgums par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem, noteic, ka par jaunatklātiem apstākļiem atzīst tā tiesas sprieduma vai citas iestādes lēmuma atcelšanu, uz kura pamata taisīts spriedums vai pieņemts lēmums šajā lietā.

Lai pieteikumu par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem varētu izskatīt pēc būtības, tajā jābūt norādītiem apstākļiem, kuri saskaņā ar Civilprocesa likuma 479.pantu var tikt atzīti par jaunatklātiem. Ja tādi nav norādīti, tiesai nav iespējams izpildīt šā likuma 482.panta pirmās daļas prasības, proti, izskatot pieteikumu, pārbaudīt, vai apstākļi, kurus norāda pieteicējs, atzīstami par jaunatklātiem. Līdz ar to pieteikuma pieņemšanas pieļaujamības pārbaudes stadijā tiesnesim ir jāizvērtē, vai pieteikumā norādītie apstākļi atbilst kādam no Civilprocesa likuma 479.pantā paredzētajiem apstākļu veidiem un vai pieteikums virzāms izskatīšanai pēc būtības.

Tiesību doktrīnā atzīts: „Ja pieteikumā nav norādīts uz apstākļiem, kas saskaņā ar šā likuma 479.pantu var tikt atzīti par jaunatklātiem apstākļiem, atbilstoši Civilprocesa likuma 478.panta ceturtajai daļai to nepieņem un atdod iesniedzējam" (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. II daļa (29.-60.[1] nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2012, 872.lpp.*).

/pers. A/ un /pers. B/ kā jaunatklātu apstākli pieteikumā norādījuši AS „Citadele banka" adresēto Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2011.gada 12.februāra vēstuli „Par uzņēmuma pārejas līgumu".

Iesniedzēju ieskatā minētā vēstule apliecina, ka restrukturizācijas rezultātā nodibinātā AS „Citadele banka" nav pārņēmusi AS „Parex banka" tiesības un saistības, kas izriet no galvojuma līgumiem, tātad arī nav pārņēmusi līgumos ietverto šķīrējtiesas klauzulu.

Civillietu departaments atzīst, ka iesniedzēji pieteikumā ir nevis norādījuši uz jaunatklātiem apstākļiem, bet gan, atsaucoties uz iepriekš minēto vēstuli, apstrīdējuši Rīgas Starptautiskās šķīrējtiesas 2013.gada 27.jūnija spriedumā ietverto lietas apstākļu juridisko novērtējumu, tostarp arī strīda pakļautību šķīrējtiesai. Līdz ar to Rīgas apgabaltiesas tiesnesis pamatoti atzina, ka pieteikumā nav norādīts uz apstākļiem, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 479.pantu var tikt atzīti par jaunatklātiem apstākļiem. Atbilstoši Civilprocesa likuma 478.panta ceturtajai daļai minētais apstāklis dod pamatu atteikt pieņemt pieteikumu.

[6.3] Nav pamatots blakus sūdzības iesniedzēju arguments, ka apelācijas instances tiesas tiesnesis, izlemjot vienpersoniski jautājumu par pieteikuma par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem pieņemšanu, ir pārkāpis likumā noteikto šādu kategoriju pieteikumu izskatīšanas procesuālo kārtību, jo šāds apgalvojums ir pretrunā ar Civilprocesa likuma 478.panta ceturto daļu, kas paredz, ka jautājumu par pieteikuma pieņemšanu, kurā nav norādīts uz apstākļiem, kas saskaņā ar šā likuma 479.pantu var tikt atzīti par jaunatklātiem apstākļiem, izlemj tiesnesis.

[7] Rezumējot izklāstīto, Civillietu departaments atzīst, ka pārsūdzētais apelācijas instances tiesas tiesneša lēmums atstājams negrozīts, bet blakus sūdzība noraidāma.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 448.panta pirmās daļas 1.punktu, Augstākās tiesas Civillietu departaments

n o l ē m a

Atstāt negrozītu Rīgas apgabaltiesas tiesneša 2015.gada 22.septembra lēmumu, bet /pers. A/ un /pers. B/ blakus sūdzību noraidīt.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnesis	A.Keišs
Tiesnese	A.Vītola
Tiesnesis	V.Jonikāns